



سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور



جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت
دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شایستگی

سوزن دوزی پرکار

گروه شغلی

صنایع دستی (دوخت های سنتی)

کد ملی آموزش شایستگی

۷	۳	۱	۸	۲	۰	۸	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۸	۱
ISCO-08				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی		نسخه	

تاریخ تدوین استاندارد : ۹۹/۹/۱۹

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب استاندارد: دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

کد ملی شناسایی آموزش شایستگی: ۷۳۱۸۲۰۸۱۰۰۰۰۰۸۱

اعضاء کارگروه برنامه‌ریزی درسی: صنایع دستی (دوخت های سنتی)					
ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تخصصی	شغل و سمت	سابقه کار
۱	اسما نارویی	کارشناسی	مدیریت دولتی	مربی سازمان	۱۷ سال
۲	سیده انسا کشاورز مقدم	کارشناسی	مدیریت آموزشی	مربی سازمان	۱۴ سال
۳	منور میری	کاردانی	طراحی و دوخت	مربی سازمان	۱۶ سال
۴	ماهرخ رزمخواه	کارشناسی	طراحی دوخت	مربی سازمان	۱۴ سال
۵	حمیده یار احمدزهی	کارشناسی	حسابداری	مربی سازمان	۱۳ سال
۶	منامنتظری هدشی	کارشناسی ارشد	مرمت اشیاء فرهنگی و تاریخی	دبیر کارگروه برنامه ریزی درسی دوخت های سنتی	۱۴ سال

کلیه حقوق مادی و معنوی این استاندارد متعلق به سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور بوده و هرگونه سوء استفاده مادی و معنوی از آن موجب پیگرد قانونی است.

آدرس: دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی
تهران، خیابان آزادی، نیش خیابان خوش جنوبی، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور
دورنگار ۶۶۵۸۳۶۵۸
تلفن ۶۶۵۸۳۶۲۸
آدرس الکترونیکی: rpc@irantvto.ir

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی‌ها و توانمندی‌های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه‌ای نیز گفته می‌شود.

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی‌های موجود در استاندارد شغل.

نام یک شغل :

به مجموعه‌ای از وظایف و توانمندی‌های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می‌رود اطلاق می‌شود.

شرح شغل :

بیانیه‌ای شامل مهم‌ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی، مسئولیت‌ها، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل.

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی.

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی‌ها و توانایی‌هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می‌رود.

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می‌گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود. (مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می‌آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی‌گردد.)

ارزشیابی :

فرآیند جمع‌آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر، که شامل سه بخش عملی، کتبی عملی و اخلاق حرفه‌ای خواهد بود.

صلاحیت حرفه‌ای مربیان :

حداقل توانمندی‌های آموزشی و حرفه‌ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می‌رود.

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط‌ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد.

دانش :

حداقل مجموعه‌ای از معلومات نظری و توانمندی‌های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی که می‌تواند شامل علوم پایه (ریاضی، فیزیک، شیمی، زیست شناسی)، تکنولوژی و زبان فنی باشد.

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی. معمولاً به مهارت‌های عملی ارجاع می‌شود.

نگرش :

مجموعه‌ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت‌های غیر فنی و اخلاق حرفه‌ای می‌باشد.

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می‌شود.

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شایستگی:	
سوزن دوزی پر کار	
شرح استاندارد آموزش شایستگی :	
سوزن دوزی پرکار یکی از شایستگی های مربوط به صنایع دستی(دوخت های سنتی) است که شامل کارهای پیاده کردن طرح روی پارچه، دوخت چپ راستوک و کادربندی خطی دوخت ، دوخت پلکانی (راه دور یا سیاه کار)، پرکردن راه دور یا سیاه کار، دوخت و تکمیل نهایی کار ، شستشو و نگهداری سوزن دوزی پرکار و بسته بندی ، بازاریابی و فروش محصولات سوزن دوزی پرکاری باشد . درضمن این شایستگی با مشاغل سوزن دوزی سنتی در ارتباط است.	
ویژگی های کارآموز ورودی :	
حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره اول متوسطه (پایان دوره راهنمایی)	
حداقل توانایی جسمی : سلامت کامل جسمی و ذهنی	
مهارت های پیش نیاز این استاندارد : ندارد	
طول دوره آموزش :	
طول دوره آموزش	: ۱۳۰ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۳۷ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۹۳ ساعت
- کارورزی	: - ساعت
- زمان پروژه	: - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
- کتبی :	۲۵٪
- عملی :	۶۵٪
- اخلاق حرفه ای :	۱۰٪
صلاحیت های حرفه ای مربیان :	
- فوق دیپلم صنایع دستی با ۲ سال سابقه ی کار مرتبط	

*** تعریف دقیق استاندارد(اصطلاحی):**

سوزن دوزی پرکاری یکی از رشته های صنایع دستی استان سیستان و بلوچستان می باشد که نقوش به کار رفته ذهنی بوده و متشکل از دوخت هایی در اشکال هندسی و گل ها و پرندگان و ستارگان می باشد.

*** اصطلاح انگلیسی استاندارد(اصطلاحات مشابه جهانی):**

Porkar Embrodri

*** مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد:**

-سوزن دوز خاص مناطق

-سوزن دوز بلوچ

-سکه دوز بلوچ

-پلیوار دوز بلوچ

*** جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار:**

الف: جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع

ب: جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع

ج: جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع

د: نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شایستگی

- کارها

ردیف	عناوین	ساعت آموزش		
		نظری	عملی	جمع
۱	پیاده کردن طرح روی پارچه	۵	۱۴	۱۹
۲	دوخت چپ راستوک و کادر بندی خطی دوخت	۵	۱۲	۱۷
۳	دوخت پلکانی (راه درو یا سیاه کار)	۹	۲۵	۳۴
۴	پرکردن راه درو یا سیاه کار	۹	۲۵	۳۴
۵	دوخت و تکمیل نهایی کار	۵	۱۰	۱۵
۶	شستشو و نگهداری سوزن دوزی پر کار	۲	۳	۵
۷	بسته بندی ، بازار یابی و فروش محصولات سوزن دوزی پر کار	۲	۴	۶
جمع ساعات		۳۷	۹۳	۱۳۰

	زمان آموزش			عنوان : پیاده کردن طرح روی پارچه
	جمع	عملی	نظری	
	۱۹	۱۴	۵	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست‌محیطی مرتبط			
انواع پارچه (کتان، گاندی، ابریشم، چلوار و ساتن) انواع نخ انواع سوزن انگشتانه قیچی کارگاه دفتر یاد داشت خط کش بشکاف انواع طرح مداد روپوش				دانش :
				-انواع طرح سوزن دوزی پر کار(بن تاس،طاووسی، مروارید، پنچ پلنگ، سر طاووس،طاووس ،گوچ ، بهاروک وکل سیه مار)
				-انواع پارچه(کتان،گاندی، ابریشم، چلوار وساتن)
				-روش انتخاب رنگ نخ در طرح های سنتی و جوانان
				- روش انتقال طرح روی پارچه (مستقیم و غیر مستقیم)
				مهارت :
				- انتخاب پارچه متناسب با طرح
				-انتخاب طرح متناسب با رنگ نخ
				-انتقال طرح با شمارش تار و پود پارچه بر روی زمینه کار
				نگرش :
				-رعایت اخلاق حرفه ای -صرفه جویی در مواد مصرفی، انرژی و زمان
				ایمنی و بهداشت :
			-رعایت اصول ارگونومی هنگام کار -استفاده از وسایل حفاظت فردی(روپوش و ماسک) -رعایت بهداشت فردی و عمومی هنگام کار	
			توجهات زیست‌محیطی :	
			-تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح آن	

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۷	۱۲	۵	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع پارچه (کتان، گاندی، ابریشم، چلوار و ساتن) انواع نخ انواع سوزن انگشتانه قیچی کارگاه دفتر یاد داشت خط کش بشکاف انواع طرح مداد روپوش ماسک				دانش : -انواع سوزن (شارپ، کرول و تا پستری) -انواع نخ (ابریشم، دمسه، پنبه ای و کاموا) -نحوه دوخت چپ راستوک -نحوه شمارش تعداد تار پارچه زمینه برای دوخت چپ راستوک مهارت : -انتخاب سوزن متناسب با نوع پارچه و دوخت -انتخاب رنگ نخ متناسب با رنگ پارچه -تعیین اندازه اولیه کادر دوخت -انجام دوخت چپ راستوک و کنج کردن دوخت چپ راستوک نگرش : -رعایت اخلاق حرفه ای -صرفه جویی در مواد مصرفی، انرژی و زمان ایمنی و بهداشت : -رعایت اصول ارگونومی هنگام کار -استفاده از وسایل حفاظت فردی (روپوش و ماسک) -رعایت بهداشت فردی و عمومی هنگام کار توجهات زیست محیطی : - تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح آن

	زمان آموزش			عنوان : دوخت پلکانی (راه درو یا سیاه کار)
	جمع	عملی	نظری	
	۳۴	۲۵	۹	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع پارچه (کتان، گاندی، ابریشم، چلوار و ساتن) انواع نخ انواع سوزن انگشتانه قیچی کارگاه دفتر یاد داشت خط کش بشکاف انواع طرح روپوش ماسک				دانش :
				-سبک های ایرندگان یا قاسم اباد (همزمان یا دو راه)
				-روش شمارش تار و پود پارچه زمینه برای دوخت پلکانی
				-نحوه انتخاب نخ برای دوخت راه درو یا سیاه کار
				-روش چیدمان طرح و نقوش سوزن دوزی پرکار کنار یکدیگر
				- نحوه ایجاد فاصله بین نقوش
				مهارت :
				-انجام دوخت راه درو به سبک ایرندگان یا سبک قاسم اباد (دوخت همزمان یا دو راه)
				- انجام دوخت گل مرکزی و شمارش تار و پود اطراف طرح
				-انجام دوخت راه درو، بن تاس، مروارید، گل سرخ یا ستاره ،پنچ پلنگ، تلنگ، کل سیاه مار، بهاروک، گوچ، طاووس و سر طاووس)
				-ایجاد فاصله بین نقوش با شمارش تار و پود پارچه
				نگرش :
			-صرفه جویی در مواد مصرفی انرژی و زمان -رعایت اخلاق حرفه ای	
			ایمنی و بهداشت :	
			- رعایت اصول ارگونومی هنگام کار - استفاده از وسایل حفاظت فردی (روپوش و ماسک) -رعایت بهداشت فردی و عمومی هنگام کار	
			توجهات زیست محیطی :	
			- تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح آن	

	زمان آموزش			عنوان : پرکردن راه درو یا سیاه کار
	جمع	عملی	نظری	
	۳۴	۲۵	۹	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع پارچه (کتان، گاندی، ابریشم، چلوار و ساتن) انواع نخ انواع سوزن انگشتانه قیچی کارگاه دفتر یاد داشت خط کش بشکاف انواع طرح روپوش ماسک				دانش : -روش پر کردن راه درو از پشت پارچه - روش پر کردن راه درو از جلوی پارچه - انواع دوخت برای پر کردن راه درو از جلو یا پشت پارچه(جالاریا تتوک ، بخیه رومانی و ساتن دوزی) مهارت : -انجام دوخت برای پرکردن گل های کوچک از پشت پارچه -انجام دوخت برای پرکردن گل های بزرگ از جلوی پارچه نگرش : -صرفه جویی در مواد مصرفی انرژی و زمان -رعایت اخلاق حرفه ای ایمنی و بهداشت : -رعایت اصول ارگونومی هنگام کار -استفاده از وسایل حفاظت فردی(روپوش و ماسک) -رعایت بهداشت فردی و عمومی هنگام کار توجهات زیست محیطی : - تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح آن

	زمان آموزش			عنوان : دوخت و تکمیل نهایی کار
	جمع	عملی	نظری	
	۱۵	۱۰	۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع پارچه (کتان، گاندی، ابریشم، چلوار و ساتن) انواع نخ انواع سوزن انگشتانه قیچی کارگاه میز کار دفتر یاد داشت خط کش بشکاف انواع طرح روپوش ماسک				دانش :
				- انواع رنگ نخ برای سیاه سفید گل ها
				- انواع سیاه سفید یا گور چم
				-انواع سر پاگ یا سر زیح در پرکار
				مهارت :
				- انتخاب نخ متناسب با رنگ و طرح گل ها جهت دوخت سیاه و سفید
				-انجام دوخت سیاه سفید یا گور چم به روش بست دوزی ضربدری و بعلاوه
				- انجام دوخت سر پاگ و سر زیح متناسب با رنگ نخ و نوع طرح
				نگرش :
				-رعایت اخلاق حرفه ای -صرفه جویی در مواد مصرفی انرژی و زمان
			ایمنی و بهداشت :	
			- رعایت اصول ارگونومی هنگام کار - استفاده از وسایل حفاظت فردی(روپوش و ماسک) -رعایت بهداشت فردی و عمومی هنگام کار	
			توجهات زیست محیطی :	
			- تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح آن	

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۵	۳	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
مواد شوینده اتوخشک " گرم و سرد" و بخار پارچه دستکش روپوش دستکش ماسک				دانش :
				-روش شستشو و خشک کردن پارچه سوزن دوزی شده
				-انواع لکه و مواد لکه بر
				-روش اتو کشی پارچه سوزن دوزی شده
				-روش نگهداری از پارچه های سوزن دوزی شده
				مهارت :
				-شستشوی پارچه سوزن دوزی شده
				-خشک کردن پارچه سوزن دوزی شده
				-لکه بری از پارچه های سوزن دوزی شده
				-اتو کشی پارچه سوزن دوزی شده
				-نگهداری از پارچه سوزن دوزی شده
				نگرش :
				-رعایت اخلاق حرفه ای -صرفه جویی در مواد مصرفی انرژی و زمان
				ایمنی و بهداشت :
				-استفاده از وسایل حفاظت فردی(روپوش، ماسک ودستکش) -رعایت بهداشت فردی و عمومی هنگام کار -رعایت اصول ارگونومی هنگام کار
			توجهات زیست محیطی :	
			-تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح آن	

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۶	۴	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
بروشور لوله پولیکا لوله مقوایی جعبه مقوایی در ابعاد مختلف روپوش				دانش :
				-مفهوم مدیریت کارگاهی
				-مفهوم تبلیغات
				-مفهوم بسته بندی
				-ویژگی های ارتباط مردمی و اجتماعی(نمایشگاه و فرصت شغلی)
				مهارت :
				-ایجاد انگیزه برای مشتری
				-بکار گیری روشهای تبلیغاتی بسته بندی کالا و محصول
				-برنامه ریزی جهت شرکت در نمایشگاه ها
				-بازار یابی و فروش محصولات
				نگرش :
				-رعایت اخلاق حرفه ای -صرفه جویی در مواد مصرفی انرژی و زمان
				ایمنی و بهداشت :
				-استفاده از وسایل حفاظت فردی(روپوش) -رعایت بهداشت فردی و عمومی هنگام کار -رعایت اصول ارگونومی هنگام کار
			توجهات زیست محیطی :	
			-تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح آن	

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	میز نور	۷۰*۵۰ سانتی متر	۱ عدد	
۲	میز کار آموز	۱۵۰*۶۰ سانتی متر	۸ عدد	
۳	اتو	خشک (گرم و سرد) و بخار	از هر کدام ۱ دستگاه	
۴	کپسول آتش نشانی	پودر خشک - ۶ کیلویی	۱ دستگاه	
۵	تخته وایت برد	۷۰*۱۰۰ سانتی متر	۱ عدد	
۶	رایانه	با تمام متعلقات	۱ دستگاه	
۷	صندلی مربی	چرمی (چرخ دار و گردان)	۱ عدد	
۸	صندلی کار آموز	متحرک با ارتفاع قابل تغییر	۱۵ عدد	
۹	میز مربی	چوبی یا فلزی	۱ عدد	
۱۰	جعبه کمکهای اولیه	سری کامل تجهیزات	۱ جعبه	
۱۱	میز اتو	پایه ی بلند	۲ دستگاه	
۱۲	میز رایانه	متناسب با رایانه	۱ عدد	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود.

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	قیچی	نخ چین و مخصوص برش	از هر کدام ۵ عدد	
۲	انگشتانه	فلزی	۱۵ عدد	

توجه :

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود.

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	کاغذ	A4	۳۰ عدد	
۲	کاغذ	پوستی	۳۰ عدد	
۳	کاربن	در رنگ های مختلف	۱۵ عدد از هر کدام	
۴	مداد	HB	۱۵ عدد	
۵	نخ	ابریشم، دمسه و اکریلیک	از هر کدام ۳ فقره	
۶	پارچه	کتان، گاندی، ابریشم، چلوار و تترون	از هر کدام ۱۰ متر	
۷	سوزن	شارپ، کرول و تاپستری	از هر کدام ۱۵ عدد	
۸	دستکش	یکبار مصرف	۱۵ جفت	
۹	روپوش	نخی	۱ دست	
۱۰	ماسک	بهداشتی	۱۵ عدد	
۱۱	تخته پا کن	وایت برد	۱ عدد	
۱۲	جعبه مقوایی	در ابعاد مختلف	از هر کدام ۱ عدد	
۱۳	لوله	پولیکا	۳ عدد	
۱۴	لوله	مقوایی (کارتن)	۳ عدد	
۱۵	بروشور	دولتی	۱۵ عدد	
۱۶	ماژیک	وایت برد	۲ عدد	
۱۷	مواد شوینده	مایع	۱ لیتر	

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود.